

njezinoj pravoj dubini smisla, uvijek i u svim prilikama života jedra i savremena, samo treba znati zaroniti u dubine i ljepote njezina sadržaja. Kraj toga pisac posiže i za mislima savremenih uglednih propovjedničkih auktoriteta i poznatih velikih mislilaca, (n. pr. Kepplera, Faulhabera, Prohászke, Totha, Pappinia, Bangha D. I. i dr.) ali ne tako da ih naprosto kopira, nego njihove misli podaje sasvim u vlastitoj analizi i na dohvat u shvaćanja svoga konkretnog slušateljstva.

Ugledni pisac uvelike je ovom knjigom svojih propovijedi i govora zadužio naše svećenstvo, koje je i svojim brojnim odzivom naručivanja dalo dokaz priznanja i razumijevanja za ovo veoma uspješno izdanje I. knjige, pa je opravdana nada, da će to biti nov poticaj g. piscu, da nas doskora obraduje i daljnjim sveskom ovakvih propovijedi i duhovnih govora. Knjigu najtoplije preporučujemo ne samo vjč. svećenstvu nego i katoličkom lajkatu, osobito članovima K. A.

J. O.

Kukalj Dragutin: Žrtva Novog Zavjeta. Liturgijska pouka o sve-toj Misi. Jeronimska Knjižnica, knjiga 555. Zagreb 1939.

Ova mala knjižica, koja jedva zaprema 88 stranica u maloj osmini, prava je »aurifodina« ili zlatan rudokop za sve vjernike, koji hoće da se što bolje upoznadu sa beskrajno dragocjenom žrtvom svete Mise. Teško će to naslutiti onaj, koji samo površno čita dosta suhoparno kazalo: Sv. Misa — žrtva Novog Zavjeta — Povjesni razvitak sv. Mise — Razdioba i sastav sv. Mise — Svećenik u sv. Misi — Vjernici kod sv. Mise — Današnji obred sv. Mise — Molitveni dio sv. Mise — Poučni dio sv. Mise — Prikazanje — Pretvorba — Pričest — Završetak sv. Mise.

Sve su misli u toj poučnoj liturgijskoj raspravi jasno i krasno među sobom povezane. Precizno se razlikuje: nutarnje bogoštovlje i vanjsko sa svojim najodličnijim činom: prikazivanjem žrtve; nadalje dar i žrtva; razne tipične žrtve Starog Zavjeta; odnos njihov prema dvostrukoj, krvnoj i nekrvnoj žrtvi Novog Zavjeta; bitna istovjetnost jedne i druge, u koliko je misna žrtva obnavljanje križne žrtve i primjena beskrajnih plodova njezinih, kako to jasno izrazuju riječi ustanove misne žrtve. Jednako je zanimljivo i poučno drugo poglavlje o povjesnom razvitku sv. Mise onamo od prakršćanskog vremena do 7. i 8. stoljeća i do naših dana. U poglavlju o razdiobi i sastavu sv. Mise ističe se ne samo poučni dio i strogo žrtveni dio sa katekumenskom Misom i Misom vjernika te s misnim obrascem; nego se vješto upliću i nakana te težnja Crkve, da pojedini vjernici budu dionici života Kristova, koji se u liturgiji svake godine tajinstveno obnavlja i u crkvi i u duhovnom proživljavanju vjernika. Tu se zbijenim načinom predaje ono, što vjernici imaju znati o tajinstvenom tijelu Kristovu i o zajednici života Kristova i vjernika. Iza kratkog osvrta na promjenljive i na stalne dijelove sv. Mise slavi se euharistijska žrtva kao središte svega crkvenog bogoštovlja i časoslova.

U poglavlju »Svećenik u sv. Misi« pisac radi o svećeniku — zamjeniku velikog Svećenika Isusa — i predstavniku Crkve, o sveće-

nikovu mjestu i o njegovoj opremi, o riječima njegovim ili o jeziku katoličke Crkve (o pjevanoj i tihoj Misi) te o držanju svećenikovu.

Obzirom na »vjernike kod sv. Mise« govori se o duhovnom sudjelovanju njihovu, onda napose o sudjelovanju u pjevanoj i u tihoj sv. Misi. Zatim pisac potanko promatra »današnji obred sv. Mise«, ističući u katehumenskoj Misi najprije molitveni dio s pristupnim molitvama, znakom sv. križa, psalmom 42., pokajanjem, s počasti oltaru, ulaznom pjesmom, litanijama, anđeoskim himnom, pozdravom (Dominus vobiscum) i sudjelovanjem vjernika; onda poučni dio kateh. Mise uz razna čitanja Sv. Pisma i perikope evanđeoske te umetnutu pjesmu na stepenicama. Posebne se upute daju za naviještanje evanđelja, za propovijed i vjerovanje, što ne smije ostati mrtvo slovo, nego se mora primijeniti na život.

Poslije katehumenske Mise počinje prava Misa ili Misa vjernih. Pisac usredotočuje ovdje sve svoje pobudne misli i spasonosne opomene na prikazanje, na pretvorbu i na Pričest. I ovdje lijepo tumači pojedine obrede i molitve. S pravom osobito naglašuje: »...Pričest je najbolji i najplodonosniji zaključak sv. Mise. Zato je pravo mjesto svete Pričesti u svetoj Misi...«. Govor je ovdje samo o onome, što je bolje i potpunije...«

Ali baš ovdje, čini mi se, ne valja »posebne zahvale« isključiti od onoga, što je bolje i potpunije. Crkva je još nedavno silno umnožila oprostite za one razne pripravne i zahvalne molitve, što ih na kraju časoslova preporučuje »pro opportunitate sacerdotis dicendas«. Pravo ipak veli autor: »Plod svete Pričesti nije u dugoj zahvali, nego se njezini plodovi moraju pokazati onda, kad izađemo iz Crkve u vrtlog dnevnoga života« (str. 84). — Toplo preporučujemo lijepo djelce.

I. P. Bock D. I.

J. Zumbulov: Svećenička Žrtva. (Zvonko Benzija). Izdala naklada »Istina«, Zagreb 1938. Tisak »Tipografije.«

»Istina«, naklada zagrebačkih Dominikanaca izdala je već cijelu kolekciju knjiga pod naslovom »Uzori«. (Štefa Jurkić: Bl. — Imelda Lambertini, Sida Košutić: Sluga vječne mudrosti, Hijacint Bošković: Albert Veliki, Štefa Jurkić: Sv. Katarina Sijenska, Jacques Maritain: Anđeoski Naučitelj). Eto nam sada i najnovije knjige te vrste. Ova knjiga tog ciklusa nešto je posebnoga, jer opisuje ličnost našega vremena, mladog bogoslova i kasnije svećenika senjske biskupije Zvonka Benziju (rođ. 1913, umro 1937 g.). Duhovnik senjske bogoslovije o. Hijacint Bošković (J. Zumbulov) opisuje njegov život, njego karakter i duhovnost, posluživši se pri izradbi knjige izjavama roditelja, odgojitelja, učitelja i prijatelja pokojnikovih, a napose pak mnogobrojnim zapiscima iz njegovoga duhovnog dnevnika. Ne misli pisac tvrditi da se Zvonko Benzija dovinuo do stupnja t. zv. herojskih kreposti, radi kojih bi bio proglašen i svecem, nego nam želi prikazati jednu Bogu posvećenu dušu, klerika i mladog svećenika, koji je neprestano nastojao da podjednako naprijed kreće u sjedinjenju s Bogom, da raste u krepostima i ljepoti karaktera. Knjiga će biti od velike koristi mladim levitima, bogoslovima, da ih oduševi za duhovni život i za kon-